

XVI. Benedek pápa nagyböjti üzenete

„Föltekintenek arra, akit keresztülszúrtak.” (Jn 19,37) Ez a bibliai mondat vezeti nagyböjti gondolatainkat ebben az évben.

2007.02.24.

Kedves Testvéreim! „Föltekintenek arra, akit keresztülszúrtak.” (Jn 19,37)

Ez a bibliai mondat vezeti nagyböjti gondolatainkat ebben az évben. A nagyböjt ideje alkalmas arra, hogy

megtanuljunk megállni, elidőzni
Máriával és Jánossal, a szeretett
tanítvánnyal amellet, aki a
keresztén feláldozta életét az egész
emberiségért.(1) Most, a bűnbánat és
az ima idején tekintsünk tehát előbb
részvétellel a keresztre feszített
Krisztusra, aki a kálvárián meghalva
teljesen kinyilatkoztatta számunkra
Isten szeretetét. A Deus caritas est
enciklikámban a szeretet témáját
vizsgáltam. Két alapvető formáját
emeltem ki: az agapét és az eroszt.

Isten szeretete: agape és erosz

Az Újszövetségben sokszor szereplő
agape kifejezés annak az ajándékozó
szeretetét jelenti, aki kizárólag a
másik javát keresi; az erosz szó
viszont annak a szeretetét jelzi, aki
birtokolni akarja, ami hiányzik neki,
és egyesülni vágyik a szeretett
személlyel. Az a szeretet, amellyel
Isten körülvesz bennünket,
kétségkívül az agape. Tud-e az ember

valami olyat adni Istennek, ami még nincsen neki? Mindaz, ami az ember, és amit birtokol: Isten ajándéka, következésképpen az emberi teremtménynek van szüksége mindenben Istenre. De Isten szeretete erosz is. Az Ószövetségben a világegyetem Teremtője megmutatja a választott nép iránti megkülönböztetett szeretetét, amely felülmúl minden emberi motivációt. Ozeás próféta olyan vakmerő képekkel ábrázolja ezt az isteni szenvedélyt, mint amilyen egy férfi szeretete egy házasságtörő nő iránt.

(2) Amikor Ezekiel Isten és Izrael népének kapcsolatáról beszél, nem idegenkedik a tüzes és szenvedélyes nyelvhasználatától.(3) E bibliai szövegek mutatják, hogy az erosz Isten szívének része: a Mindenható úgy várja, hogy teremtményei „igent” mondjanak, miként a fiatal vőlegény várja menyasszonya igenjét. A gonosz hazugságának csábítására az emberiség sajnos már történetének

kezdetétől fogva elzárkózott Isten szeretetétől az önelégültség képtelen illúziójába ringatva magát.(4) Ádám önmagába fordulva eltávolodott az élet forrásától, amely maga Isten, és első lett azok között „akiket a haláltól való félelem egész életükre rabszolgává tett” (Zsid 2,15). Isten azonban legyőzhetetlen maradt, sőt, az ember által kimondott „nem” volt a végső ösztönzés ahhoz, hogy kinyilatkoztassa szeretetét annak egész megváltó erejével.

A keresztt bemutatja Isten szeretetének teljességét

A keresztt misztériumában tárul fel teljesen a Mennyei Atya irgalmának korlátlan ereje. Nagy árat fizetett azért, hogy visszanyerje teremtményei szeretetét, mégpedig egyszülött Fiának vérét. Így a halál, amely az első Ádám számára a magány és a tehetetlenség végső jele volt, átalakult az új Ádám

szabadságának és szeretetének legfőbb jelévé. Bizonyosan állíthatjuk tehát Maximosz hitvallóval, hogy „Krisztus, ha lehet így mondani, isteni módon halt meg, mivel szabadon halt meg”.(5) A kereszten mutatkozik meg Isten irántunk érzett erosza. Hiszen az erosz – ahogy Pszeudo-Dionüsziosz mondja – az az erő, „mely nem engedi meg a személynek, aki szeret, hogy önmagába zárkózzon, hanem arra készíti, hogy egyesüljön azzal, akit szeret”.(6) Létezhet-e „örültebb erosz”(7) annál, ami Isten Fiát arra indította, hogy egyesüljön velünk olyannyira, hogy sajátjaként szenvedje el bűntetteink következményeit?

„Akit keresztül szúrtak”

Kedves Testvéreim! Tekintsünk a kereszten átszúrt Krisztusra! Ő a legmegrázóbb kinyilatkoztatása Isten szeretetének, annak a szeretetnek,

amelyben az egymással szembenálló
erosz és agape kölcsönösen
megvilágítják egymást. A kereszten
maga Isten könyörög teremtményei
szeretetéért: Ő szomjazik
mindannyiunk szeretetére. Tamás
apostol felismerte Jézusban „Urát és
Istenét”, amikor oldalának sebébe
tette a kezét. Nem meglepő, hogy a
szentek közül sokan Jézus szívében
találják meg e szeretetmisztérium
legmeghatóbb megnyilvánulását. Azt
is mondhatnánk, hogy Isten
eroszának megnyilatkozása az ember
felé nem más, mint agapéjának
legnagyobb kifejezése. Valójában a
szeretetnek csak az a foka teszi
könnyebbé a legnehezebb
áldozatokat, amelyben egyesül az
ingyenes önjárandékozás és a
kölcsönösség iránti szenvedélyes
vágy. Jézus azt mondta: „ha majd
föllemelnek a földről, mindenkit
magamhoz vonzok” (Jn 12,32). Az Úr
mindenekelőtt azt várja tőlünk égő
vággyal, hogy befogadjuk szeretetét,

és hagyjuk, hogy magához vonzzon. Nem elég azonban csupán elfogadni szeretetét. Viszonoznunk is kell azt, és aztán elköteleznünk magunkat, hogy továbbadjuk másoknak: Krisztus „magához vonz”, mert egyesülni akar velem, hogy megtanuljam szeretni testvéreimet az ő szeretetével.

Vér és víz

„Föltekintenek arra, akit keresztülszúrtak.” Tekintsünk bizalommal Jézus átszúrt oldalára, melyből „vér és víz folyt ki” (Jn 19,34)! Az egyházatyák ezt a keresztség és az Eucharisztia szentségei szimbólumának tekintették. A Szentlélek működésének köszönhetően a keresztvízzel feltárul előttünk a szentháromságos szeretet belső világa. A nagyböjt arra készítet, hogy a keresztség kegyelmével lépünk ki önmagunkból, hogy bizalmas

ráhagyatkozással megnyílhatunk az Atya irgalmas ölelése előtt.(8) A vér, amely a Jó Pásztor szeretetének szimbóluma, különösen az Eucharisztia misztériuma révén árad belénk: „Az Eucharisztia egyesít bennünket Jézus önátadásának cselekményével... részeseivé válunk önátadása dinamikájának”.(9) Éljük tehát a nagybőjtöt úgy, mint „eucharisztikus” időt, amikor Jézus szeretetét befogadva megtanuljuk továbbadni magunk körül minden gesztusunkkal és tettünkkel. Annak szemlélése, „akit keresztülszúrtak”, arra készítet bennünket, hogy megnyissuk szívünket mások előtt, és felismerjük az emberi méltóságot ért sebeket. Mindenekelőtt arra fog ösztönözni, hogy küzdjünk az élet megvetésének és az ember kizsákmányolásának minden formája ellen, valamint arra, hogy enyhítsük sokak drámai elhagyatottságát és magányát. Legyen a nagybőjt minden

keresztény számára megújuló
tapasztalat Isten szeretetéről,
amelyet Krisztusban ajándékozott
nekünk, és amelyet nekünk is
minden nap tovább kell
ajándékoznunk a felebarátunknak,
főleg a szenvedőnek és rászorulóknak.
Csak így részesülhetünk gazdagon a
húsvét örömében. Mária, a Szép
Szeretet Anyja vezessen minket ezen
a nagybőjti úton, hogy valóban
megtérjünk Krisztus szeretetére.
Kedves Testvéreim, gyümölcsöző
nagybőjtöt kívánok, és szívből adom
rátok különleges apostoli áldásomat.

XVI. Benedek pápa

(Forrás: MKPK Sajtóiroda)

(1) vö. Jn 19,25

(2) vö. Oz 3,1-3

(3) vö. Ez 16,1-22

(4) vö. Jn 3,1-7

(5) Ambigua, 91, 1956

(6) De divinis nominibus, IV, 13: PG 3, 712.

(7) N. Cabasilas, Élet Krisztusban, 648.

(8) vö. Aranyszájú Szt. János, Katekézis, 3,14 kk.

(9) Deus caritas est enciklika, 13.

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/hu-hu/article/xvi-benedek-papa-nagybojti-uzenete/> (2026.02.22.)